

Περιεχόμενα

	Σελ.
Πρόλογος	9
Πρώτο μέρος: Εισαγωγικές παρατηρήσεις	11
A. Η Τουρκοκρατία: Ιστορικά “κατάλοιπα” και κοινωνικά σύνδρομα	13
B. Ζητήματα έρευνας και ερμηνείας	20
Γ. Περιοδολόγηση	35
Δεύτερο μέρος: Γενικό ιστορικό περίγραμμα	39
A. Σταθμοί και κύριες φάσεις της περιόδου της Τουρκοκρατίας	41
1. Οι “σκοτεινοί” αιώνες της προσαρμογής	41
2. Κάμψη και ανάκαμψη	47
3. Κοινωνική ανάπτυξη και πολιτική ωρίμανση	55
B. Η θέση των Ελλήνων υπό το οθωμανικό καθεστώς	65
1. Η οθωμανική κυριαρχία: Οι πολλαπλές όψεις του προβλήματος	65
2. Η Εκκλησία: Ευαίσθητες ισορροπίες	76
3. Οι κοινότητες: Οργάνωση και σημασία	84
4. Η παιδεία: Θεμελίωση, διεύρυνση, ανανέωση	86
5. Η Διασπορά: Κοινωνική και ιδεολογική παρέμβαση	103
6. Η αντίσταση: Οι μορφές και οι φορείς της	112
Τρίτο μέρος: Οι ευρωπαϊκές Δυνάμεις και το ελληνικό πολιτικό πρόβλημα	125
A. Τα παραδοσιακά δεδομένα και η ανανέωση του πολιτικού απομονωτισμού	127
1. Οι ιστορικές προϋποθέσεις	127
2. Νέοι ανασταλτικοί παράγοντες	130
3. Η ιδεολογία της “παρηγορίας” και της “μακράς αναμονής”	133
B. Αντίρροπες τάσεις και αναζήτηση δυναμικών λύσεων	137
1. Ασυμβίβαστοι αριστοκράτες	137
2. Επίγονοι των “ενωτικών” και φυγάδες λόγιοι	142
3. Επαγγελματίες του πολέμου και περιστασιακοί επαναστάτες	146

4. Οι Έλληνες των βενετικών κτήσεων	152
5. Οι παροικίες της Δύσης	157
Γ. Η οθωμανική παρακμή και η αμφισβήτηση της “νομιμοφροσύνης”	164
1. Ο αντίκτυπος της οθωμανικής κρίσης στο πολιτικό πρόβλημα	164
2. Αντίδραση στη φαλκίδευση της παραδοσιακής αυτονομίας	167
3. Άμβλυση των θρησκευτικών αναστολών	170
4. Εσωτερικές ιδεολογικές διεργασίες και αδυσώπητες συγκρίσεις	174
Δ. Η εξωτερική επέμβαση	182
1. Τουρκοφοβικά πλέγματα και “ρεαλιστικοί” συμβιβασμοί	183
2. Όψιμοι σταυροφόροι, συνήγοροι και κήσορες της ελληνικής ελευθερίας	190
3. Άμυνα και αντιπερισπασμοί στην οθωμανική επεκτατικότητα	198
4. Η ευρωπαϊκή αντεπίθεση: Οι καθολικοί Αφβούργοι, οι ορθόδοξοι Ρώσοι και οι άθεοι Γάλλοι	207
Ε. Ιδεολογικές παλινδρομήσεις και δείγματα εθνικής αυτοπεποίθησης	216
1. Αποκαρδίωση και αυτοκριτική	216
2. Από την ιδεολογική σύγχυση στην αναγνώριση των “εσωτερικών” δυνάμεων	222
ΣΤ. Ανακεφαλαίωση και συμπεράσματα	230
Βιβλιογραφία	241
Ευρετήριο	247
Χάρτες	263
1. Οι οθωμανικές κατακτήσεις ως το 1680	265
2. Η οθωμανική πίεση στην Ευρώπη (15ος-17ος αιώνας)	266
3. Η Ευρώπη στα μέσα του 16ου αιώνα	268
4. Κυριότερες πολεμικές συγκρούσεις στη Μεσόγειο κατά τον 16ο αιώνα	269
5. Η Μεσόγειος από τα τέλη του 16ου ως τις αρχές του 18ου αιώνα	270
6. Η ελληνική Ανατολή σε ολλανδικό χάρτη του 1675	272
7. Σχολεία στον ελληνικό χώρο κατά τον 18ο αιώνα	274
8. Η αυστριακή αντεπίθεση στη βόρεια Βαλκανική (1684-1739)	275
9. Οι σπουδαιότερες ελληνικές παροικίες της περιόδου της Τουρκοκρατίας	276
10. Η Ευρώπη στις παραμονές της Ελληνικής Επανάστασης	278